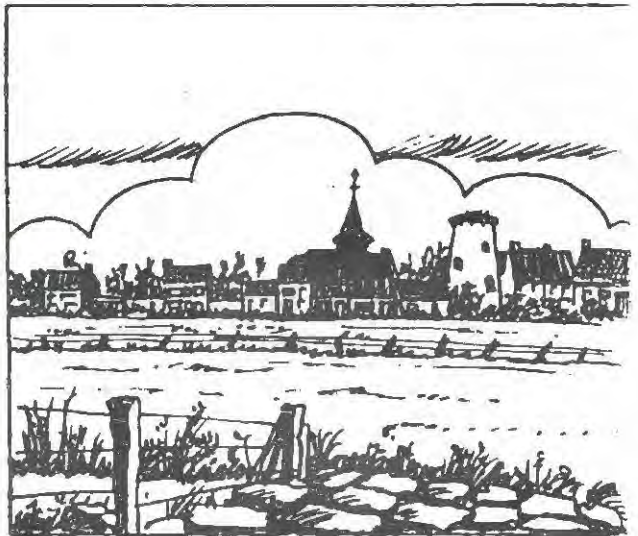

23/
09/
82

'T SCHORRE

KONTAKTBLAD VAN DE HEEMKUNDIGE KRING STENE

5^e JAARGANG DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT Nr. 4

ADRES:

Ankief

VANDEWALLE PAUL
ALBATROSSTRAAT, 15,
8400 OOSTENDE

INHOUD

Woord vooraf .....P . Vandewalle
Oproep
Programma van de uitstap op 9 oktober 1982
Izenberge
't Ende van de zomer .....D . Stervelinck
Herfst ..... R. Fockedeij
Tentoonstelling oude ambachten
De Vlasschaerd .....W. Lievens
Programma Herfst 1982
Stene - molen
Het hoekje van de archivaris .....R. Decrop
Bij het verschijnen van de kunstmap Stene
Kom je mee volksdansen te Stene ? ..... A. dyserinck
Kaart van Oostende 1771 ..... P. Vandewalle
Oude gebruiksvoorwerpen ..... H. Devos

Samenstelling:

P. Vandewalle

W. Lievens

R. Defever

WOORD VOORAF.

De vakantieperiode was voor de Heemkring " 't Schorre Steene " zeker geen rustperiode. Onze zomeractiviteiten begonnen met een niet aangekondigde en inderhaast georganiseerde uitstap naar het Heemkundig Museum van " Bachten de Kupe " te Izenberge en een bezoek aan de Brouwerij Decca te Koesten. Omdat de meeste leden niet op de hoogte waren, en door tijdsgebrek niet op de hoogte gebracht konden worden, vonden wij het nodig deze uitstap te hernemen. Deze gaat door op zaterdag 9 oktober 1982, daags voor de gemeenteraadsverkiezingen, maar verder verneemt U daar meer over.

De uitstap van 6 juli werd gevolgd door de deelname aan de avondmarkt te Steene, waar de Heemkring traditiegetrouw met een paar standen aanwezig was.

Tijdens het bouwverlof werd door een aantal bestuursleden en leden aan de molen van Steene-dorp gewerkt. Wij zijn er in geslaagd de molen van een nieuwe roofing-laag te voorzien zodat hij deze winter tenminste in het droog kan staan. Alhoewel verschillende leden aan de molen werkten willen wij toch graag hier Frans Verkempinck danken die het leeuwenaandeel van het werk op zich nam, zonder zijn inspanningen zou de molenramp nog steeds staan te verkrotten. Ondertussen werd door de stad de omgeving van de molen vrijgemaakt van puin zodat binnenkort het gebouw omringd kan worden door aangepaste beplantingen. Tijdens de maanden juli en augustus werden op woensdag en zaterdag schorretochten georganiseerd. Wij mochten ons verheugen in het succes van deze onderneming, hierbij mogen wij niet vergeten te vermelden dat er ook op aanvraag werd gereden. Wij hopen dit initiatief volgend jaar te kunnen hernemen en hopen onze leden ook eens op dergelijke tocht door de schorre te mogen begroeten.

Op 11 september hielden wij een Boerenmarkt op Steene-dorp. Wij hadden gehoopt er onze leden te mogen ontmoeten met de opbrengst

van hun tuin. Slechts vier leden daagden op met het resultaat van hun arbeid en wij waren maar al te gelukkig toen een groep landbouwers uit Koekelare kwam opdagen en in een korte tijd heel wat groenten konden verkopen aan de talrijke wandelaars en bezoekers.

Wellicht hebben wij te weinig reclame gemaakt en heeft de organisatie en de " public-relations " gefaald. Om dergelijke zaken in de nabije toekomst te vermijden heeft het bestuur beslist om onze werkgroep " redactie en public-relations " uit te breiden. Daarbij mochten wij beroep doen op de welwillende hulp van Anne-Marie Boels en Daniël Depovere.

Indien er leden zijn die op een of andere manier de Heemkring willen helpen, dan zijn zij altijd van harte welkom.

Paul Vandewalle
Voorzitter.

W F R O E P .

Wij denken er aan om in een van onze volgende nummers een artikel te wijden aan een stukje verdwenen Stene: het Station en de oude spoorweg te Stene.

Wie weet daar iets over ?

Wie beschikt over foto's en krantenknipsels ? Wij zouden die graag eens lenen en in ons periodiekje afdrukken.

Wie waren de bewoners van de baanhuisjes bij de overwegen ?

Wij zouden heel blij zijn enige reactie te mogen vernemen.

0000000000000000

Programma van de uitstap op 9 oktober 1982.

Wij vertrekken om 13 h 30 zeer stipt aan de Kerk van Stene. De bus voert ons over Diksmuide naar Woesten. Wij komen er aan omstreeks 14 h 30 er bezoeken er de Brouwerij Doca die het zlogekende bier " Antiek " brouwt.

Om 16 h 30 vertrekken wij uit Woesten naar Izenberge waar wij eerst het Openluchtmuseum en daarna de twee Heemmusea gaan bezoeken. Wij blijven er tot omstreeks 18 h 30.

Wij keren over Veurna terug naar Oostende.

De kostprijs, busreis en ingang museum bedraagt 250 F.

Om 20 h begint in het Gasthof Vossenhol een maaltijd voor de leden. De menu is de volgende:

- Tomatenroomsoep
- Steak met kampernoelies
in roomsaus
- Frieten
- Gebak met koffie.

De prijs bedraagt 350 F.

Er kan voor de twee zaken tegelijk of afzonderlijk ingeschreven worden.

Alleen de leden die onderhavig formulier ingevuld en ondertekend aan R. Fockedeij, Melkerijstraat 2, Oostende terugbezorgen kunnen aan de manifestaties deelnemen.

----- afknippen -----

Deelnemingsformulier; terugbezorgen voor donderdag 7 oktober.

Ondergetekende, naam.....

adres.....

wenst met... personen deel te nemen aan de uitstap

met ...personen deel te nemen aan de maaltijd

en zal de verschuldigde som ter plaatse betalen.

Handtekening:

I Z E N B E R G E .

Nu de Heemkring voor de tweede maal een bezoek brengt aan de musea van de Heemkring " Bachten de Kupe " is het logisch dat wij heel even blijven stilstaan bij de geschiedenis van dit merkwaardig dorp.

Izenberge verloor zijn zelfstandigheid in 1970 door de fusie met Leisele dat op zijn beurt werd gefusioneerd met Alveringen in 1976.

Groot was de gemeente zeker niet: 451 ha en 512 inwoners in 1970 tegenover 580 in 1961. Izenberge is een landbouwdorp met 39 bedrijven die een gemiddelde bedrijfsgrootte van 11,8 ha hadden. Het grondgebruik zag er als volgt uit:

weiland	29,5 %
Grangewassen	43,5 %
Nijverheidsgewassen	22,5 %
Voederbieten	2 %

Naast de overheersende rol van de landbouw moet toch even vermeld worden dat er in Izenberge nog een bedrijf is dat loonwerk doet in de landbouwsector en dat er ook nog een pettenfabriek aanwezig is.

Over de geschiedenis van deze gemeente is niet zoveel geweten: de eerste vermeldingen dateren van 1142 en toen had men het over Isenberg en Iseberga. Prof. Gijsseling meent in deze naam het Germaanse Isan Berga te ontdekken: de berg van Iso. Wellicht rechtvaardigt een onbekende en in vroeger tijden afgegraven heuvel de oorspronkelijke benaming. Izenberge zou volgens de overlevering tot ca 900 opklimmen en in 1326 was Izenberge reeds een parochie die deel uitmaakte van de Kasselrij Veurne.

De beroemdste figuur van Izenberge is ongetwijfeld Pastoor Reyphins die omstreeks 1650 de onze-Lieve-Vrouwkapel bouwde ter verering van Onze-Lieve-Vrouw-van-Barmhartigheid.

Wij mogen niet vergeten dat er te Izenberge vondsten uit de Romeinse tijd werden gedaan: een Romeinse vaas en penningen van Gordianus Pius en Postumus.

Twee monumenten verdienen wel onze aandacht te Izenberge: enerzijds de parochiekerk en anderzijds de reeds genoemde kapel. De parochiekerk is toegewijd aan de Heilige Mildreda: het is een sobere laatgotische hallenkerk (kerk waarvan de beuken even hoog zijn) gebouwd omstreeks 1500 rond een laatromaanse mid-dentoren van ca 1200.

De reeds vermelde kapel werd door pastoor Reyphins gebouwd in 1653-54 om er een miraculeus gotisch kalkstenen Mariabeeld in te plaatsen. Tijdens de week van 15 augustus wordt dit Maria-beeld vereerd door de gelovigen uit de dichte en verre omgeving.

Wat bezoeken wij te Izenberge ?

Eerst en vooral het Openluchtmuseum dat gerust voor het tweede Bokrijk kan doorgaan. Wij vinden er een Houtlandse hoeve met gebouwen uit de 17de tot de 19de eeuw. Daarbij moet vermeld worden dat de Heemkring ongeveer 10000 voorwerpen uit de land-bouwwereld en uit het landelijk leven heeft bijeengebracht. Daarnaast is er het ambachtendorp waar in verschillende kleine huisjes oude ambachten aan bod komen.

Daarnaast zijn er nog twee musea: in het museum I worden voorwerpen ooit gebruikt door drukkers, herbergiers, bakkers, brouwers en molenaars tentoongesteld. In museum II vinden wij achtereenvol-gens de inrichting van een herenwoning, een schoolklasje, een oude fotostudio en een volksdevotiekamer.

Tegenover dit museum is er nog de tentoonstelling Fette Blae-voet met paardemolen, slingermolen, woonwagen, karren, schepen en dies meer.

00000000000000000000

'T ENDE VAN DE ZOMER

't Is bie 't offrien
van den haver
dat de zomer slut
't Een is nog d' herfst nie
mo 't riekt er noa
en vo da je 't wit,
bie 't kiemen en schieten van de rapen
stoat 't wienterwere us an te gapen.
De zonne grakt nie me in d' hogte
en niemand sprikt nog van de drogte
integendeel.
De vuligheid verslunst
en 't land ligt bloot
en op verloaten stroaten
ligt hier en doa
een platten hoaze dood.
De lucht e tussen 't grauw en 't blauw
't blauw were utgekozen.
De zwolmtjes zien no 't zuden
en d' ipgedroogte kruden
gaan were in blekken dozen.
De koe wordt were in 't stal gemolken
en d' hespen haal'n ze van de bolken.
zo zie je mo,
an alles komt een ende:
zelfs an de zomer
in Stene...

of is't Ostende ?

HERFST

Herfst,
uw charme
van het late warme
is wondermooi
zolang uw tooi
nog wintervreemd
heeleven nog naar zomer zweemt.

R. Fockedeij

→ Op Za 30, Zo 31 oktober en
Ma 1 november 1982 van 10u tot 20u
in Gasthof 't Vossenhol
te Stene - dorp.

TENToonstelling over
oude Ambachten

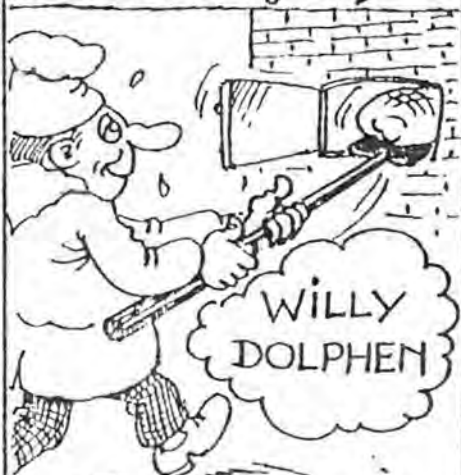
→ T doreen is welkom.

PROGRAMMA HERFST 1982.

1. Op 9 oktober : uitstap voor de leden naar het heemmuseum van " Bachten de Kupe " te Izen berge en naar de Brouwerij Deca te Woesten. Wij vertrekken om 13h30, ZEER STIPT, en zijn terug te Stene omstreeks 19 h 30. Daarna is er om 20 h maaltijd voor de leden en hun familie in het Vossenhol. Verder volgen meer details. Inschrijven is verplicht.
2. Op zaterdag 30, zondag 31 oktober en maandag 1 november houden wij een heemkundige tentoonstelling in de Ridderzaal van het Vossenhol. De tentoonstelling zal open zijn van 10 tot 20 uur. In deze tentoonstelling komen oude ambachten aan bod.
3. Op vrijdag 10 november houden wij onze traditionele ziel-tjesavond, en gezien de datum verwachten wij ook het bezoek van Sint-Maarten voor de kleintjes. Zoals gewoonlijk bekomt U pannekoeken en koffie tegen de prijs van 100 F voor de volwassenen en 50 F voor de kinderen.
4. In de maand december houden wij ook een voordracht, daarover ontvangen onze leden meer nieuws op een later tijdstip.

DIJN KERK

TORHOUTSTEENWEG, 394,
8400 OOSTENDE
TEL.: 80.37.67

LEO DE VLAM

OOSTENDESTEENWEG, 165,
8000 BRUGGE
TEL. 050 31.6884
DECORATIE-RESTAURATIE
PLAATSEN VAN ALLE
WEEFSELS EN MUURBEHANG
GORDIJNEN EN RAILS
VLOERBEKLEDING
GARNIEREN VAN
ZETELS; EN...
GESCHENKEN

PANNEKOEKEN-EN WAFELBAKKERIJ VAN "STEENEDORP"

UIT
SYMPATHIE

BAKKERIJ - BANKETBAKKERIJ

Cappon G.

- SPECIALITEIT: • BRUIN REGIEMBROOD
• OVENKOEKEN
• ROGGEBROODJES

NIEUWE DOKSTRAAT, 15, - OOSTENDE TEL.: 70.50.28

PROVINCIALE COMMISSIE VOOR
MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN
VAN WEST-VLAANDEREN

II.4.82/6009/274

3-09-1982

Aan de Heemkring 't Schorre Steene
p/a Fockedeij R., Secretaris,
Melkerijstraat 2

8400 OOSTENDE

Betreft : OOSTENDE (Stene) - Stenen windmolen.

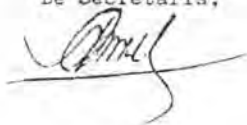
Mijnheer,

De Provinciale Commissie voor Monumenten en Landschappen heeft een gunstig advies uitgebracht ten aanzien van de voorgestelde bescherming als monument van deze stenen windmolen.

De bevoegde Gemeenschapsminister werd van dit gunstig advies in kennis gesteld.

Hoogachtend,

Namens de Gouverneur-Voorzitter,
De Secretaris,

A. DUMAREY

HET HOEKJE VAN DE ARCHIVARIS.

Elke tweede zondag van de maand, van 10u30 tot 12u30, is er open deur bij de Heemkring 't Schorre Steene in Gasthof Vossenhol. Bibliotheek en archief van de Heemkring zijn ter inzage. Tevens kan men de museumverzameling bezichtigen.

Lijst van kaarten en plannen in ons bezit:

- 0047 Afdruk kaart E.H. Fricx, Brussel 1712. Fragment Nieuport Oostende.
- 0065 Plan haven Oostende ten jare 1400.
Dienst Stedebouw 1943.
- 0066 Plan haven Oostende ten jare 1500.
Dienst Stedebouw 1942.
- 0082 Twee kaarten Militair Geografisch Instituut, 1971
  - 1. Kust Sluiswijk - Oostende tot Leffinge.
  - 2. Oost van Spuikom tot Oudenburg en Ettelgem.
- 0084 Plan Oostende straatnamen gewijzigd in 19^e en 20^e eeuw, 1977.
- 0106 Afdruk "Caerte figurative vanden Nieuwen Bedyckten polder ghenaeamt den Ste Catherine polder ... " 1751.
- 0107 "Kabinettskaart der Oostenrijkse Nederlanden" van graaf de Ferraris, omvattende 5 kaarten: 7(S³) 1 & 2 & 3 & 4 en 7 (U³) 5. = 1771 - 1777.
- 0114 Afdruk kaart "Groote West Watering" - 1877.
- 0243 Plan Division et Bornage des Schorre Landen.
- 0244 Plan general van de Ste Catherine Polder - 1859.
- 0270 Aandenken Fototentoonstelling Stene - dorp 1980.
Bevattende 4 kaarten:
  - 1. Atlas der Buurtwegen - 1844.
  - 2. Kaart bij verknopakte - 1864.
  - 3. Kaart bij erfdiensbaarheden van het Oud vliegveld - 1930.
  - 4. Survey - december 1953.

- 0280 Kaart Stad Oostende stratenplan (1971)
plus fusies sinds 1267.
- 0281 Kaart uitbreiding der Stad Oostende 1946.
- 0281 Kaart gemeente Stene - wegenplan voor fusie.
- 0283 "Plan general" van Steene met "explication des détails".
- 0284 Kaart gemeente Stene met lijstwijziging straatnamen
bij de fusie.
- 0285 Idem n° 0283 met aanduiding namen hoeven en/of landbouwers.
- 0286 Idem n° 0283 met aanduiding bewoning tussen 1850 en 1900.
- 0287 Idem n° 0286 Toestand 1930
- 0288 " " " 1960 - 1980.
- 0328 Drie fotos van kaart op schilderij door Claeissens Pieter
de Jonge van het Brugse Vrije. 1597.
- 0365 Fotocopie van "Kaart van de Watering van de Keignaert Polder"
- 0378 Plan parcellaire de la Commune de Steene avec les mutations
par P.C. Popp.
- 0384 Ligingsplan van Zandvoorde polders. 1877.
- 0385 Kaart Bruges - Edition de 1907.
- 0386 Kaart " Groote West Watering - 1877. - zie 0114.
- L12 Kaart op Lijnwaad: Kust Noordzee vanaf Westende tot Oostende.

Robert Decrop

BIJ HET VERSCHIJNEN VAN DE KUNSTMAP STENE -

een initiatief van William Lievens en R. Fockedeij.

Ter gelegenheid van de avondmarkt te Stenedorp op 14 aug. 1982 werd, onder auspiciën van de Heemkring 't Schorre Steene, deze map aangeboden.

Deze map bevat vier sfeervolle tekeningen van William Lievens en een poëtisch vierluik van R. Fockedeij.

Deze map is te verkrijgen aan de prijs van 250 fr. bij de hiernavolgende adressen of instellingen:

In de Herbergen Vossenhol, Vlasschaerd en Tearoom 't panukkeltje (Taverne) te Stene.

William Lievens - Oud Vliegveld 23 - Stene Oostende

Roger Fockedeij - Melkerijstraat 2 - Stene - Oostende.

KOM JE MEE VOLKSDANSEN TE STENE ?

(door A. Dyserinck)

KOM JE MEE VOLKSDANSEN TE STENE ?

De vervolmaking van onze Heemkundige kring.

Onze groep heeft al heel veel gedaan om onze cultuur terug op zijn pootjes te doen staan, en is daar ook grandioos in geslaagd. Maar wat is Stene dorp zonder volksdansen ? Weten jullie dat mijn man (en ik moet even de nadruk op man leggen) en ik al meer dan één jaar volksdansen ?

Volgend jaar zullen we proberen te bewijzen dat we er al iets van kennen, hier in Stene. Ik moet echter toegeven dat we nog onvoldoende ervaring hebben om hier op Stene volksdansklassen te geven. De beide dames die onze groep "Horlepiep" begeleiden, krijgen vakkundig les iedere week in Dworp (nabij Brussel). Ze zetten zich volkomen in voor de volksdans. Soms trekken ze tijdens hun vakantie ter plaatse (Joegoslavië, Bulgarije, Schotland enz...) om er zes dagen aan één stuk te dansen en zo, niet alleen de dans, maar ook de plaatselijke bevolking te leren kennen.

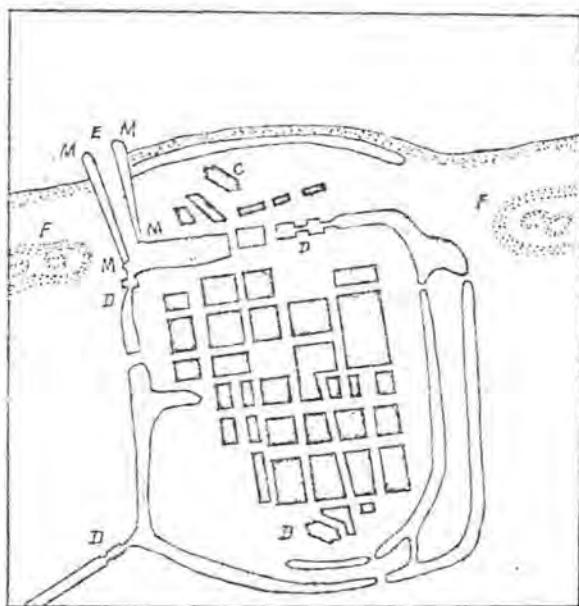
Eenmaal goed opgenomen in de groep krijg je er de "volksdans - koorts" te pakken. Zo noemen de anciens dat: d.w.z. als je muziek hoort en het is volksdansmuziek, dan kun je gewoonweg niet meer stilzitten. Die koorts kan iedere Stenenaar overkomen die met ons mee wil trekken naar :

ZAAL: DE NOORDSTAR - JULES PEUQUAERTSTRAAT - OOSTENDE

Wanneer? : iedere donderdagavond voor de serieuze optredens en om de veertien dagen voor de okkasionele optredens. van 19u30 tot 22u.

Mannen en vrouwen uit Stene; verrijk uw dorp met een volksdans - groep en kom met ons mee, de eerste donderdag na dit schrijven.

A. Dyserinck

Plan de la ville d'Ostende aux archives du dépôt
des Fortifications à Paris: ancien plan de 1571.

B grande église, C église de la paroisse des pêcheurs; DD Ecluses;
E Bouche du port; MM jetée en charpente du Chenal.

F Dunes. Copie d'une reproduction du plan par M.
Minart, dans *Cours de Construction des Ouvrages Hydro-*
liques 1846. Echelle de 1 à 14300; d'après la légende les
écluses D.D.D servaient à nettoyer le port. Copié le 15 janv. 1935

K. Lozpens.

K A A R T   V A N   O O S T E N D E   1 5 7 1 .

Tijdens een van mijn vele bezoeken aan het Rijksarchief te Brugge enkele jaren geleden vertelde Drs. L. Danhieux mij dat een zekere Karel Loppens zich nogal wat had geïnteresseerd voor de geschiedenis van de Kuststreek en dat deze Loppens zijn nota's aan het Rijksarchief had geschonken. Uit deze nota's konden wij enkel fotokopiën nemen, waarvan wij hier een kaart van Oostende publiceren. Wij moeten er op wijzen dat Karel Loppens deze kaart aftekende in verschillende archiefdepots, onder andere in het Archief van Oostende dat in 1940 jammerlijk afbrandde.

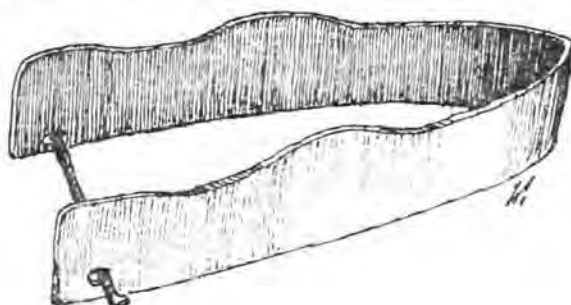
Wie was Karel Loppens ?

Karel Loppens zag het levenslicht te Diksmuide op 1 januari 1875. Hij werd bioloog en verbleef tijdens de Eerste Wereldoorlog in Engeland. Vanaf 1921 tot aan zijn dood op 26 mei 1962 bleef hij wonen te Koksijde. Hij was autodidact in de hydrobiologie en schreef in 1908 een ecologisch-biologische studie over brakwater: *Contribution à l'étude du micro-planton des eaux saumâtres de Belgique*. Daarin toonde hij het verband aan tussen de samenstelling van het plankton en het zeewater, alsook het voorkomen van een jaarcyclus die mee beïnvloed wordt door het zoutgehalte. Hij was een van de eersten in België die de zuivere hydrobiologie beoefende. (uit: Winkler-Prins Encyclopedie van Vlaanderen).

Uitleg bij de kaart:

- B: Grote Kerk,
- C: Kerk van de vissersparochie,
- D: Sluizen,
- E: Ingang van de haven,
- F: Duinen.

OUDE GEBRUIKSVOORWERPEN.

STRIJKIJZERSTOELTJE.

Samenstelling: plat ijzer gebogen in hoefijzervorm.

Op de uiteinden een gaatje met een ijzerdraad erdoor die op de uiteindeb is overgebogen.

De ene rand van het plat ijzer is niet vlak maar wel golvend. Dit zal wel tot de eenvoudigste stoeltjes behoren. Andere zijn met meer fantasie vervaardigd.

Gebruik: om gedurende het strijken van het linnen het heet strijkijzer uit de hand te leggen, zodoende de werktafel te vrijwaren tegen brand of beschadiging.

Werking: men plaatst het heet strijkijzer op de golvende zijde van het toestel. Aangezien de rand niet vlak is, vormt dit een slechte geleider voor warmte en wordt het stoeltje niet heet.

N.B. Dit toestel is te bezichtigen in "Gasthof Vossenhol".

Q.C.D.

Quick Copy- & Drukcenter
L. Spillwaertsstraat 69 Piskende
St. Kruidentenberg 56 Gent

Ineldrukkerij
Inkopiesdienst
Offet
Beeldenset
Kleurendruk
(059) 50 03 20